

رابطه بین خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی از دیدگاه مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی

طاهره قربانی جلودار^۱، محمدباقر فرقانی اوزرودی^۲

۱- کارشناس ارشد مدیریت تربیت بدنی*

۲- کارشناس ارشد تربیت بدنی

تاریخ دریافت: ۹۲/۰۷/۰۱

تاریخ پذیرش: ۹۳/۰۹/۲۴

چکیده

هدف این تحقیق، رابطه خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی از دیدگاه مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی استان مازندران بود. به این منظور، تعداد ۲۴۲ نفر از مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی استان مازندران، پرسشنامه‌های موانع خصوصی سازی در ورزش و بهره‌وری از اماکن ورزشی را بطور داوطلبانه تکمیل کردند. پرسشنامه موانع خصوصی سازی ۴ محور (بهبود مدیریت و ارتقاء خدمت رسانی، رضایت مشتری، رضایت سرمایه گذاران (سود آوری) و تسهیلات مالی دولت به بخش خصوصی) ($\alpha=0/89$) و پرسشنامه بهره‌وری از اماکن ورزشی ۴ محور (کارایی، اثربخشی، کیفیت خدمات و رضایت مشتریان سالن‌های ورزشی) ($\alpha=0/88$) را مورد ارزیابی قرار می‌دهند. داده‌های گردآوری شده با استفاده از آزمون پی‌رسون در سطح $\alpha \leq 0/05$ با بکارگیری نرم‌افزار آماری SPSS^{۱۹} مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد تمامی خرده مقیاس‌های بهره‌وری با خصوصی سازی رابطه معنی دار داشته ($p \leq 0/05$) و تنها بین خصوصی سازی و تسهیلات مالی دولت به بخش خصوصی در ورزش رابطه معنی داری وجود ندارد ($p=0/124$). یافته‌های کلی تحقیق نشان داد که بین خصوصی سازی و بهره‌وری از دیدگاه مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی مازندران در استفاده از سالن‌های ورزشی رابطه معنی داری وجود دارد.

کلمات کلیدی: خصوصی سازی، بهره‌وری، مدیران، رؤسای هیأت ورزشی

مقدمه

خصوصی‌سازی مفهومی گسترده بوده و به صورت‌های مختلف تعریف شده است. برخی خصوصی‌سازی را به عنوان فروش دارایی‌های تحت مالکیت دولت تعریف کرده‌اند. عوامل تعیین‌کننده رشد اقتصادی کشورها علاوه بر عوامل اصلی تولید (نیروی کار و سرمایه)، مجموعه شرایطی است که استفاده کارآتر از عوامل تولید را در سطح بنگاه‌های اقتصادی عملی می‌سازد. از سوی دیگر امروزه اغلب اقتصاددانان به یک توافق نسبی در این موضوع رسیده‌اند که کامیابی اقتصادی یک کشور منوط به محدود کردن دخالت دولت در اقتصاد، دسترسی به بازار سرمایه قدرتمند، حمایت از حقوق صاحبان سهام می‌باشد که می‌توان آن را تحت عنوان خصوصی‌سازی در نظر گرفت (فلیچی و مروت، ۱۳۹۱).

خصوصی‌سازی هر چه هست و هر هدفی با آن مترتب باشد در هر صورت و در هر حال از واقعیات الزامی و ضروری اجتناب‌ناپذیر جهان در عصر حاضر است. در سده‌های اخیر به دلیل توسعه مدنیت و شکل‌گیری نهادهای مدنی و رواج حکومت‌های مردم‌سالار و تشکیل سازمان‌های سیاسی اقتصادی خدماتی و ... دولت وارد عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تصدیگری خدمات شده، ولی سازمان‌های دولتی هیچگاه نتوانسته‌اند به شکل موفق موثری عمل نمایند. در دهه‌های اخیر دولت‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که باید فعالیت‌های اقتصادی دولت را آزاد کرده و به قول معروف به خصوصی‌سازی بپردازند (تنانی و مداح، ۱۳۹۰).

از چند دهه پیش خصوصی‌سازی به عنوان راهکاری اثربخش برای انجام اصلاحات اقتصادی به منظور ارتقای سطح رفاه اجتماعی مردم در کشورهای مختلف جهان آغاز شده و به ویژه با تغییرات در برخی کشورها گسترش چشم‌گیری یافته است. در برخی از کشورهای در حال توسعه به دلیل نفوذ و سیطره نگرش دولت و استیلای دیرینه دولت بر اقتصاد ساختار کلان و قابلیت‌های داخلی با شرایط مطلوب فاصله بسیار زیادی دارد، بنابراین به دلیل نبود تعامل مناسب استراتژی با ساختار کلان داخلی فرآیند خصوصی‌سازی با مشکلات چالش‌ها و بحران‌های مدیریتی اقتصادی و اجتماعی از قبیل شورش‌های اجتماعی و کارگری و نبود مدیران کارآمد و ... مواجه می‌شود. در چارچوب فرآیند خصوصی‌سازی یک اقتصاد رقابتی شکل می‌گیرد و اقتصادی رقابتی به تغییر نقش دولت ایجاد امکانات مالی جدید و گسترش رفاه عمومی منجر می‌شود اجرای قانون جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی به رونق بازار سرمایه اشتغال‌زایی و رشد و توسعه کشور منجر خواهد شد. در کشورهای موفق اعمال نظارت عالمانه کارآمد و مستمر بر تمامی مراحل خصوصی‌سازی از جمله گام‌های اساسی است که متولیان امر هیچگاه از آن غافل نشده‌اند (ضمیری و رایگان، ۱۳۹۰).

شرایط حاکم بر ورزش کشور، حکایت از آن دارد که در طول دهه‌های گذشته بخش‌های مختلف ورزش از همگانی گرفته تا آموزش و پرورش، قهرمانی و ... در سیطره مستقیم دولت یا مؤسسات وابسته به آن بوده است به طوری که امکان زمینه‌سازی فعالیت‌های سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی به نحو مطلوب و مناسب فراهم نشده است. حال اینکه در کشورهای پیشرفته ورزش دارای دو نوع سازماندهی موازی و مردمی است این دو بخش از یک طرف بر یکدیگر نظارت، نقد و ارزیابی داشته و بازخوردهای اصلاحی ایجاد می‌کنند و از طرف دیگر سازگاری و هماهنگی ایجاد نموده و با تقسیم وظایف نهایتاً ورزش ملی را به سازمان رسانده و در جهت اهداف استراتژیک سوق می‌دهند (ذوالاکتاف، ۱۳۸۱).

از سویی توسعه ورزش در کشورمان نیازمند چشم‌اندازی بلندمدت است؛ به همین دلیل برنامه‌ریزی جامع که در آن قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش شناسایی شده، بر اساس آن چشم انداز و راهبردهای مناسب طراحی و تدوین شود، بسیار ضروری می‌نماید (احسانی و همکاران، ۱۳۹۲). سهم ورزش در اقتصاد ملی، رابطه مستقیم با سرمایه‌گذاری انجام شده در بخش ورزش دارد که در شرایط حاضر با توجه به محدودیت‌های و تنگناهایی که بخش خصوصی برای مشارکت در توسعه ورزش کشور دارد با کشورهای توسعه یافته بسیار پایین است (هادیان و همکاران، ۱۳۹۰).

ویژگی مهم رویکرد نوین مدیریت دولتی جلب مشارکت مردم در انجام امور و سپردن کارها به دست آنان است. ساختار و تشکیلات گسترده دولتی نمی‌تواند به بهره‌وری بالایی دست یابد مگر آنکه بخش‌های عملیاتی و اجرایی خود را به دست شهروندان بسپارد و تنها نظارت و سیاست‌گذاری را از آن خود بداند. خصوصی‌سازی، مقررات‌زدایی و کاهش قوانین و ضوابط دست و پاگیر جلوه‌های اصلی رویکرد نوین مدیریت دولتی است که جملگی تمایل به سوی الگوهای مدیریت بخش خصوصی را نشان می‌دهد. ضرورت برخورد با چالش‌هایی از قبیل تغییر تکنولوژی، جهانی شدن و رقابت بین المللی دولت‌های غربی را ناگزیر از ایجاد تغییرات عمده‌ای در بخش مدیریت دولتی خود نموده است. پارادایم الگوی سنتی اداره که در بخش اعظم قرن بیستم یک نظریه غالب محسوب می‌شود. در طی سال‌های اخیر که شاهد تغییراتی به مراتب وسیع‌تر از همه تغییرات این قرن بوده‌ایم، جای خود را به مدیریت‌گرایی یا مدیریت دولتی جدید داده است (ابراهیمی، ۱۳۸۹).

با توجه به پراکندگی جمعیت و نیازی که به فعالیت‌های تربیت بدنی و ورزش وجود دارد و نیز جمعیت جوان و علاقمند و مشتاق به ورزش قهرمانی، توسعه در ورزش کشور متناسب با خواست و نیاز عمومی نبوده و نیست. آمارها در زمینه تامین منابع مالی و امکانات زیربنایی، با

وجود افزایشی که طی سال‌های اخیر داشته، هماهنگ با شاخص‌های رشد در کشورهای توسعه یافته نیست، به نحوی که سرانه فضاهای ورزشی در سطح کشور را زیر پوشش قرار می‌دهند، بسیار کم است (هادیان و همکاران، ۱۳۹۰).

در قانون برنامه دوم توسعه، به منظور جلب مشارکت بیشتر، بخش خصوصی و تعاونی در امور عمومی و خدمات اجتماعی، تولید، اشتغال، تجارت، تحقیقات و نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات زیربنایی و عمومی، دولت موظف گردید که بخش‌های دولتی را به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید. در راستای این برنامه، تبصره ۴۵، به سازمان تربیت‌بدنی اجازه داده شد که اماکن و تأسیسات ورزشی در اختیار خود و همچنین طرح‌ها و پروژه‌های نیمه تمام را که قابل واگذاری به بخش غیردولتی است با رعایت مقررات به فروش رساند. در قانون برنامه سوم، ارتقای کارایی و افزایش بهره‌وری منابع مادی و انسانی کشور و کارآمد کردن دولت در عرصه سیاست گذاری و توسعه توانمندی بخش‌های خصوصی و تعاونی مورد تاکید قرار گرفت با عنایت به مواضع قانونی اعلام شده، دولت مکلف به اجرای سیاست خصوصی‌سازی در تمام بخش‌ها از جمله ورزش کشور شده است (قانون بودجه کل کشور، ۱۳۸۷).

از آنجا که موانع بسیاری بر سر راه خصوصی‌سازی ورزش در کشور ما وجود دارند، هرگونه تدبیر هوشمندانه به منظور غلبه بر موانع فراروی خصوصی‌سازی ورزش، نیازمند فراهم آمدن تصویری مطابق با واقع از موانع است. موانع اصلی فرا روی خصوصی‌سازی ورزش به ترتیب عبارتند از: موانع مدیریتی، فرهنگی - اجتماعی، سیاسی - حقوقی و اقتصادی (امیری و همکاران، ۱۳۹۱). در نظام کنونی، هدف اصلی تمام سازمان‌ها ارتقاء کارایی و اثربخشی است (هنری، ۱۳۸۲)؛ از سویی بهره‌وری و ارتقای آن، از دیگر اهداف عمده‌ی هر سازمان فعال و زنده است (طالب‌پور و همکاران، ۱۳۹۲). به ویژه آن که این هدف در نهادهایی چون وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک که با اقشار مردم از سویی و از سوی دیگر با سطوح جهانی ارتباط دارد، نقش تعیین کننده ایفا می‌کند (پهلوان، ۱۳۸۸). در نظام متحول و پیشرو، اولین گام، کوشش برای شناخت بهره‌وری و متعاقب آن تلاش برای تعیین عوامل موثر در افزایش بهره‌وری است که از شرایط لازم و ضروری برای تحقق رشد و توسعه به شمار می‌آید (هنری، ۱۳۸۲). از آنجایی که کلیه فعالیت‌های مدیران بایستی معطوف به افزایش کارایی و اثربخشی باشد، که این دو قالب مفهوم بهره‌وری مطرح است، از دیرباز اندازه‌گیری مفاهیم مزبور مورد توجه اندیشمندان در حوزه‌های مختلف علوم بوده است. متأسفانه علی‌رغم جایگاه ویژه بهره‌وری در سازمان‌ها، اطلاعات مدیران از بهره‌وری اندک است. همان‌گونه که سینک اعتقاد دارد با اینکه بهره‌وری بیشترین مباحث محافل مدیریتی عصر حاضر را به خود اختصاص داده

است، متأسفانه کمتر از هر موضوع دیگری به معنی واقعی آن پی برده شده است (سینک^۱، ۱۹۸۵).

احمدوند (۱۳۷۴) معتقد است که انتقال سازمانی و تغییر ساختار در فرایند خصوصی سازی باید بر اساس هدف‌ها مشخص شود و از الگوی معینی پیروی کند. از نتایج حاصل چنین بر می‌آید که برای اصلاح ساختار ورزش قهرمانی باید هدف، طرح و برنامه مشخصی برای اجرای کار تعیین شود و مرحله‌ها یا آن چون مناسبات تقسیم کار، ارتباط پویا بین بخش‌ها، شایستگی، بودجه لازم برای اجرای طرح و نظام انگیزشی برای کارکنان مدنظر قرار گیرد تا طرح اصلاح ساختار و انتقال وظایف سازمانی به گونه‌ای مؤثر اجرا شود.

طیب‌نیا و همکاران (۱۳۸۳) به مقایسه کارایی سرمایه‌گذاری در بخش‌های دولتی و خصوصی در ایران پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد در دوره مورد بررسی بهره‌وری نهایی سرمایه در دو بخش دولتی و خصوصی از لحاظ آماری تفاوتی با یکدیگر نداشتند که این موضوع بیانگر آن است که بدون انجام اصلاحات ساختاری در عرصه‌های اقتصادی کشور و رفع موانع سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، اجرای سیاست خصوصی سازی نتایج مورد انتظار را محقق نکرده و موجب تسریع رشد اقتصادی کشور نمی‌شود.

مرادی (۱۳۸۴) در مطالعه‌ای با نام ابعاد خصوصی سازی و آثار آن بر سرمایه گذاری بخش خصوصی، آثار و نتایج خصوصی سازی در چند کشور جهان دست زده و آن را با کشور ایران مقایسه کرده است، قلمرو زمانی این تحقیق در سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۷۴ بوده است و نتیجه گرفته است که دادن امتیاز بانکی به بخش خصوصی، عامل موثر یا موثرترین عامل در افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی است و همچنین خواستار جدی گرفتن مسئله خصوصی سازی از طرف دولت شده است. این پژوهش موانع سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی را به شکل زیر ارائه نموده است: به کارگیری خود سازمان های پوشش دهنده برای واگذاری، نبود رقابت و شفافیت در واگذاری‌ها، نبود نظارت بر مراحل واگذاری و به ویژه پس از انجام برای مطمئن شدن از ادامه فعالیت، نبود بانک اطلاعاتی برای گردآوری و اطلاع رسانی جهت امکان کارهای پژوهشی و علمی، وجود ناهماهنگی، ناسازگاری و بی ثباتی روش‌ها، تهیه و تدوین قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها.

رضوی (۱۳۸۵) در تحقیق خود تحت عنوان زمینه خصوصی سازی و توسعه ورزش در اندیشه مدیران تربیت‌بدنی کشور به این نتایج دست یافته که ۸۷/۱ درصد مدیران ورزش کشور، خصوصی سازی را موجب ایجاد توسعه و تحول در بخش‌های مدیریتی دانسته‌اند. در این میان

^۱. Sink

مدیران آموزشی بیشترین (۹۶/۷ درصد) توافق و مدیران اجرایی کمترین (۸۳/۴ درصد) توافق را با این دیدگاه اعلام داشتند.

توکلی (۱۳۸۶) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود تحت عنوان مقایسه دیدگاه مدیران دولتی و غیردولتی در زمینه موانع خصوصی سازی ورزش استان قم به بررسی علل عدم موفقیت خصوصی سازی و راه های جلب مشارکت مردم در ورزش مربوط می شود پرداخت و نتایج تحقیق نشان داد، قریب به ۶۰ درصد مدیران معتقدند که موانع در روند خصوصی سازی موثر هستند. از دیدگاه مدیران، موانع اقتصادی موثرترین عوامل عدم رشد خصوصی سازی در ورزش استان هستند. موانع حقوقی، موانع فرهنگی و موانع اجتماعی عوامل بعدی تأثیر گذار در روند خصوصی سازی ورزش هستند.

گلستانی و همکاران (۱۳۸۸) در مقاله ای با عنوان موانع خصوصی سازی در ایران دریافتند که فعالیت های خصوصی سازی عمدتاً ناشی از عواملی مانند: تداوم گرایش عمومی به کاهش نقش دولت در اقتصاد، محدودیت های بودجه ای، نیاز به جذب سرمایه گذاری، تحول تکنولوژی و... است. اما مشکل اساسی آن است که دستگاه های اجرایی متولی آن جدی نبوده و همچنین پاسخگو نیستند. در واگذاری شرکت های دولتی در راستای اصل ۴۴ در بورس و به طریق دیگر به بخش خصوصی در برخی موارد مشاهده می شود که نهادهای شبه دولتی خریدار آنها بوده اند. اما در مواردی هم که واگذاری صورت گرفته است؛ می توان گفت: هنوز مدیریت دولتی برای آنها تعیین تکلیف می کند که با جوهره اصل ۴۴ در تعارض است. موانع ذکر شده تا حد زیادی مانع اجرای سیاست خصوصی سازی می شود.

پهلوان (۱۳۸۸) به بررسی پیامد خصوصی سازی بر بهره وری استخرهای سرپوشیده شهر مشهد از دیدگاه عوامل اجرایی و مشتریان پرداخت و دریافت که خصوصی سازی بر بهره وری استخرهای سرپوشیده تأثیر مثبت دارد.

ابراهیمی (۱۳۸۹) در پایان نامه خود با عنوان بررسی سیاست خصوصی سازی در تربیت بدنی استان مازندران به این نتیجه دست یافت که سیاست خصوصی سازی در ورزش استان مازندران موفق نبوده است. در تمامی ابعاد نتایج به تأثیر کم خصوصی سازی بر روی رشد و ارتقاء ورزش استان اشاره می کنند در مورد ضرورت خصوصی سازی استان نتایج نشان داد که ۵۲/۳٪ از پاسخ ها در حد زیاد و خیلی زیاد بوده و این نشان می دهد نیاز به خصوصی سازی در این استان احساس می شود اما این برنامه نتوانسته است این نیاز را فراهم نماید و آیا افراد حاضر در تحقیق به عنوان یک صاحب نظر ورزشی از خصوصی سازی اماکن و باشگاه های ورزشی در استان مازندران راضی می باشند نتایج نشان داد که ۶۴/۶ درصد جواب خیلی کم و کم را

انتخاب نموده اند که خود نشان دهنده عدم موفقیت برنامه ها و سیاست های خصوصی سازی در ورزش در این استان می باشد و برای این مشکل باید مسئولین و دست اندرکاران در جهت رفع آن اقدام نمایند.

هادیان و همکاران (۱۳۹۰) در مقاله خود با عنوان نقش خصوصی سازی در افزایش کارایی ورزش استان سمنان به مطالعه و بررسی آثار خصوصی سازی در افزایش کارایی در بخش خدمات عمومی آثار و تبعات ویژه آن بر ورزش استان در بخش قهرمانی است نمونه آماری ۱۵۰ نفر از مدیران سازمان تربیت بدنی تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش و تربیت بدنی وزارت علوم تحقیقات و فناوری در ۶ گروه از سطوح مختلف مدیریتی و همچنین در ۴ گروه مدیران باشگاه مدیران آموزشی اجرایی و ستادی در دوره در سطح استان سمنان در نظر گرفته شدند تحقیق از نوع پیمایشی و از طریق میدانی و کتابخانه ای انجام شده است برای بررسی اهداف ویژه و آزمون فرضیه های تحقیق از پرسشنامه ۲۵ پرسشی در ۳ زمینه اصلی استفاده شد روایی و پایانی پرسشنامه تحقیق با بهره گیری از روشهای آماری و با ضریب اطمینان ۹۷ درصد مورد بررسی و تایید قرار گرفت مدیران در مجموع نسبت به اعمال سیاست خصوصی سازی ۸۵ درصد نظر موافق دارند و معتقدند اجرای سیاست مزبور با توسعه و تحول در ورزش و ارتقای کارایی همراه است و موجب اصلاح ساختار ورزش استان و کشور خواهد بود.

جرگه و همکاران (۱۳۹۰) در مطالعه‌ای با عنوان راهکارهای توسعه خصوصی سازی باشگاه‌های فوتبال ایران با استفاده از مدل اس دلبو او تی^۱ و ارایه الگوی پیشنهادی دریافتند خصوصی سازی اخیرا به عنوان راهکاری برای افزایش تولید و دستیابی به رشد اقتصادی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به شمار می‌رود با توجه به دولتی بودن اکثریت باشگاه‌های فوتبال ایران خصوصی سازی باشگاه‌های ورزشی نه تنها وسیله‌ای برای تغییر ساختار بلکه زیر بنای ضروری برای توسعه اقتصادی ورزش کشور و کاهش فشار مالی از دوش دولت می‌باشد.

گوستافسون و مک لین^۲ (۱۹۹۶) در تحقیق مشترک خود تحت عنوان تجزیه و تحلیل تجربی خصوصی سازی در سه زمین مهم گلف ایالات متحده آمریکا، شهرداران و ادارات تفریحات سالم، خصوصی سازی خدمات خاص را در پاسخ به کاهش بودجه و نیاز به ادامه آرایه خدمات کیفی به مشتریان آغاز کرده‌اند. براساس شباهت‌ها و تفاوت‌ها در فرآیند میان شهرها سه نتیجه زیر به دست آمد: فرآیند خصوصی سازی زمانی که با انگیزه‌ها و اصول بنیادی اقتصادی

۱. SWOT

۲. Gustafson & Mclean

همراه است موفق تر از زمانی است که با فلسفه سیاسی صورت می‌گیرد. فرآیند خصوصی‌سازی زمانی که مسأله ادامه استخدام کارمندان دولتی با عقد قرارداد همراه است موفق تر است. طول مدت و باز بودن فرآیند اثری بر موفقیت فرآیند ندارد.

آنیبال^۱ (۲۰۰۱) در مقاله‌ای با عنوان خصوصی‌سازی در پاراگوئه گزارش داد: اصلی‌ترین دلیل خصوصی‌سازی افزایش کارایی اقتصاد و کاهش کسری مالی دولت است. بخش خصوصی نقش مهمی را در تولید کالاها و خدمات بیش تر و جدیدتر به دلیل دارا بودن مهارت تکنولوژی بالاتر دارد. تعقیب کردن سود و رقابت از عناصر اصلی کارمدیریت بخش خصوصی است. بخش خصوصی در کاهش هزینه‌ها، بهبود کیفیت خدمات، افزایش تولید، و پاسخگویی مناسب به تقاضای استفاده کنندگان موثر تر از بخش دولتی است.

بای و همکاران^۲ (۲۰۰۸) در مقاله‌ای با عنوان چگونه خصوصی‌سازی در چین کار می‌کند؟ که اثرات خصوصی‌سازی را روی موسسه رفاه عمومی و مقیاس‌های اجرایی شرکت بررسی کردند. نتایج نشان داد که خصوصی‌سازی اثرات کمی روی تغییر استخدام شرکت دارد اما آن منجر به افزایش فروش و بنابراین افزایش بهره‌وری در نیروی کار و سود شرکت دارد.

سلیمی و همکاران (۲۰۱۲) در مقاله‌ای با عنوان اولویت‌بندی عوامل مؤثر خصوصی‌سازی در باشگاه‌های ورزشی: با استفاده از روش ای‌اچ‌پی^۳ و تاپسیس^۴ - تاکید در فوتبال دریافتند که در جنبه‌های اقتصادی مهم‌ترین عامل در میان عوامل مورد بررسی بود، جنبه‌های اداری و مدیریت، جنبه‌های حقوقی و جنبه‌های اجتماعی رتبه بندی‌های بعدی را به خود اختصاص دادند. به طور کلی، با توجه به نتایج تحقیق سرمایه‌گذاران بالقوه را ترجیح می‌دهند تا با سرمایه‌گذاری در بخش‌های که تضمین بازگشت پول سرمایه‌گذاری وجود دارد و دارای حداقل ریسک است را انتخاب کنند.

سبحانی و همکاران (۲۰۱۲) به شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری در ورزش توسط بخش خصوصی پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد که به ترتیب عوامل اقتصادی، عوامل حقوقی و قضایی، عوامل اجتماعی و فرهنگی، و عوامل اداری و مدیریتی، عوامل مؤثر در ورزش سرمایه‌گذاری جذب شده توسط بخش خصوصی را به خود اختصاص دادند.

.Aníbal
 .Bai et al
 . AHP
 .TOPSIS

با عنایت به جایگاه ویژه و حساس ورزش در بین مردم و به ویژه جوانان و پاسخگویی به نیازهای روزافزون آنها در این بخش، بررسی وظایف، فعالیت‌ها و واگذاری امور قابل واگذاری به بخش خصوصی از ضرورت به نظر می‌رسد. اهمیت اجرای این تحقیق از آنجا ناشی می‌شود که در سال‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری در بخش دولتی دگرگونی ایجاد شده است. این دگرگونی‌ها در پاسخ به الزاماتی همچون حمله به بخش امور دولتی، تغییر تئوری اقتصاد و نتایج تغییر در بخش خصوصی صورت گرفته است.

ناکارآمدی مدیریت دولتی به علت افزایش بیش از اندازه حجم فعالیت‌ها و عدم به کارگیری روش‌های بهینه، باعث ظهور نظریات جدیدی در مدیریت دولتی تحت عنوان مدیریت‌گرایی و واگذاری تصدی‌گری امور دولتی به بخش خصوصی گردیده است. توجه به نکات فوق در وزارت ورزش و جوانان و تقویت شیوه‌های واگذاری امور قابل واگذاری به بخش خصوصی که همسو با سند راهبردی می‌باشد موانع و مشکلاتی را به همراه داشته است که از جمله دلایل مهم اجرای این تحقیق می‌باشد.

با توجه به اهمیت خصوصی سازی و بهره‌وری از اماکن ورزشی در جوامع کنونی، محقق بر آن است تا به بررسی رابطه بین خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی از دیدگاه مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی استان مازندران بپردازد. آیا خصوصی سازی با بهره‌وری سالن‌های ورزشی از دیدگاه مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی استان مازندران رابطه دارد؟

روش تحقیق

تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی بوده و از لحاظ نحوه گردآوری اطلاعات جزو تحقیقات توصیفی به شمار می‌آید. داده‌های تحقیق به روش میدانی جمع‌آوری شده است. جامعه آماری را حدود ۶۲۳ نفر از مدیران و معاونین ادارات ورزش و جوانان و رؤسای هیأت‌های ورزشی تشکیل می‌دهند که ۴۶ نفر از آنان مدیران و معاونین ادارات ورزش و جوانان و ۵۷۷ نفر هم رؤسای هیأت‌های ورزشی که در سطح استان فعال هستند که به صورت تصادفی ساده طبق جدول مورگان ۲۴۲ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند.

برای شناسایی عوامل خصوصی سازی از پرسشنامه ابراهیمی (۱۳۸۹) که حاوی ۲۵ سوال ۵ ارزشی لیکرت استفاده شد. این پرسشنامه در ۴ محور (بهبود مدیریت و ارتقاء خدمت رسانی، رضایت مشتری، رضایت سرمایه گذاران (سود آوری) و تسهیلات مالی دولت به بخش خصوصی) فعالیت فرآیندی که منطبق بر سوالات ویژه تحقیق است برای ارزیابی نظرات مدیران نمونه آماری در نظر گرفته شده است (۰/۸۹ =).

همچنین برای شناسایی نظرات آزمودنی‌ها در مورد بهره‌وری سالن‌های ورزشی از پرسشنامه پهلوان (۱۳۸۸) که دارای ۴۶ سوال در ۴ محور (کارایی، اثر بخشی، رضایت مشتریان اماکن ورزشی و کیفیت خدمات) با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت استفاده گردید (۰/۸۸ =). از آمار توصیفی برای طبقه‌بندی نمرات خام، طراحی جدول توزیع فراوانی و محاسبه شاخص‌های پراکندگی نظیر میانگین و انحراف معیار و واریانس و ... استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها به وسیله آزمون پی‌رسون و نرم افزار آماری SPSS^{۱۹} انجام می‌شود.

یافته‌های تحقیق

جدول ۱- بررسی سن، سابقه خدمت و مدت مدیریت آزمودنی‌ها با توجه به مسئولیت آنها

مسئولیت	شاخص‌ها	سن	سابقه خدمت	مدت مدیریت
مدیران و معاونین	میانگین انحراف استاندارد	۳۰/۷۱	۷/۸۲	۵/۶۲
روسای هیأت ورزشی	میانگین انحراف استاندارد	۶/۰۸	۷/۲۲	۳/۴۰
جمع کل	میانگین انحراف استاندارد	۳۲/۲۳	۸/۰۳	۴/۷۸
		۵/۹۶	۷/۴۱	۴/۶۹
		۳۱/۴۱	۷/۹۳	۵/۱۲
		۶/۰۳	۷/۲۵	۴/۱۸

شرکت‌کنندگان به طور میانگین به ترتیب دارای سن ۳۱/۴۱ ع ۶/۰۳ سال بودند و همچنین شرکت‌کنندگان به طور میانگین دارای سابقه خدمت ۷/۲۵ ع ۷/۹۳ سال و سابقه مدیریت ۴/۱۸ ع ۵/۱۲ سال بودند. ۳/۴ درصد دارای مدرک دیپلم، ۱۶/۹ درصد دارای مدرک فوق دیپلم، ۷۱/۹ درصد دارای مدرک لیسانس و ۱۳/۸ درصد دارای مدرک فوق لیسانس و بالاتر بودند. با توجه به نتایج بدست آمده، تمامی متغیرها با خصوصی سازی ارتباط معنی دار داشته و تنها بین خصوصی سازی و تسهیلات مالی دولت به بخش خصوصی رابطه معناداری مشاهده نگردید که این نتایج به شرح زیر می‌باشد:

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و بهبود مدیریت و ارتقاء خدمت رسانی ($p=0/000$)، $t(242)=0/214$ وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و رضایت مشتری ورزشی ($p=0/042$)، $t(242)=0/254$ وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و رضایت سرمایه گذاران (سود آوری) در ورزش‌مازندران ($p=0/000$)، $t(242)=0/297$ وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و تسهیلات مالی دولت به بخش خصوصی در ورزش (I(۳۱۳)=۰/۰۳۲, p=۰/۱۲۴) وجود ندارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و کارایی سالن‌های ورزشی (I(۲۴۲)=۰/۳۴۷, p=۰/۰۰۰) وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و اثربخشی سالن‌های ورزشی (I(۲۴۲)=۰/۶۳۱, p=۰/۰۰۷) وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و کیفیت خدمات سالن‌های ورزشی (I(۲۴۲)=۰/۳۲۴, p=۰/۰۰۰) وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و رضایت مشتریان سالن‌های ورزشی (I(۲۴۲)=۰/۳۳۸, p=۰/۰۱۷) وجود دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی (I(۲۴۲)=۰/۳۷۲, p=۰/۰۰۰) وجود دارد.

جدول ۲- نتایج آزمون‌های فرضیه تحقیق

متغیر	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری
خصوصی سازی و بهبود مدیریت و ارتقاء خدمت رسانی	۲۴۲	۰/۲۱۴	۰/۰۰۰
خصوصی سازی و رضایت مشتری ورزشی	۲۴۲	۰/۲۵۴	۰/۰۴۲
خصوصی سازی و رضایت سرمایه گذاران	۲۴۲	۰/۲۹۷	۰/۰۰۰
خصوصی سازی و تسهیلات مالی دولت	۲۴۲	۰/۰۳۲	۰/۱۲۴
خصوصی سازی و کارایی سالن‌های ورزشی	۲۴۲	۰/۳۴۷	۰/۰۰۰
خصوصی سازی و اثربخشی سالن‌های ورزشی	۲۴۲	۰/۶۳۱	۰/۰۰۷
خصوصی سازی و کیفیت خدمات سالن‌های ورزشی	۲۴۲	۰/۳۲۴	۰/۰۰۰
خصوصی سازی و رضایت مشتریان سالن‌های ورزشی	۲۴۲	۰/۳۳۸	۰/۰۱۷
خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی	۲۴۲	۰/۳۷۲	۰/۰۰۰

بحث و نتیجه گیری

هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی موانع خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی از دیدگاه مدیران و رؤسای هیأت‌های ورزشی استان مازندران بود. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل دقیق تحقیق، حاکی از آن بود که بین خصوصی سازی و بهره‌وری سالن‌های ورزشی رابطه معنی‌داری وجود دارد (P=۰/۰۵). از این رو می‌توان گفت خصوصی سازی عاملی موثر بر بهره‌وری سالن‌های ورزشی استان مازندران می‌باشد. نتایج تحقیق با نتایج رضوی (۱۳۸۵)، پهلوان (۱۳۸۸)، ابراهیمی (۱۳۸۹)، جرگه و همکاران (۱۳۹۰)، مطابقت دارد و لیکن با نتایج توکلی

(۱۳۸۶) همخوانی ندارد، به نظر می‌رسد علت عدم همخوانی، عدم وجود توجه کافی مدیران و کارشناسان ذیربط، عدم شناسایی افراد مجرب برای واگذاری اماکن ورزشی به آنها، واگذاری اماکن ورزشی به افراد غیر مجرب، عدم آشنایی مدیران و کارکنان با مقوله خصوصی سازی می‌داند.

یکی از اهداف خصوصی‌سازی که در تحقیق فوق مورد بررسی قرار گرفت بهبود مدیریت و خدمات رسانی بهتر در تربیت بدنی و ورزش استان مازندران بود. نتایج نشان داد که رابطه معنا داری بین خصوصی سازی و بهبود مدیریت و ارتقاء خدمت رسانی وجود دارد. خصوصی‌سازی باید در جهت بهبود مدیریتی در سازمان‌های ورزشی و ارائه خدمات بهتر به مشتریان گام بردارد اصولاً هدف دولت در این راستا افزایش کیفیت خدمات‌دهی به مردم است که نتایج بدست آمده از نظر مدیران و رؤسای هیات‌های ورزشی مازندران نشان دهنده موفقیت این طرح در راستای بهبود مدیریتی و خدمات رسانی می‌باشد. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق احمدوند (۱۳۷۴) هم‌خوانی دارد. از طرفی مقایسه نظرات مدیران و مریبان اختلاف معنی‌داری را در تأثیر خصوصی‌سازی بر بهبود مدیریت و توسعه خدمت‌رسانی نشان نداد و این نتیجه بیانگر آن است که در گروه فوق بر سر تأثیر کم سیاست خصوصی‌سازی بر ورزش استان توافق دارند.

از دیگر اهداف خصوصی سازی رضایت مشتریان است، با توجه به نتایج بدست آمده رابطه معنا داری بین خصوصی‌سازی و رضایت مشتری ورزشی وجود دارد. یکی از اهداف خصوصی‌سازی باید در جهت افزایش رضایت مشتریان در خدمات دهی، کاهش هزینه‌ها باشد. نتایج تحقیق با نتایج گوستافن و مک لین (۱۹۹۶) هم‌خوانی دارد آنها در تحقیقی تحت عنوان «تجزیه و تحلیل تجربی خصوصی‌سازی در سه زمین مهم گلف ایالات متحده آمریکا» نشان دادند، خصوصی‌سازی خدمات خاص را در پاسخ به کاهش بودجه و نیاز به ادامه ارائه خدمات کیفی به مشتریان ایجاد می‌کند. همچنین آنیبال (۲۰۰۱) بخش خصوصی در کاهش هزینه‌ها، بهبود کیفیت خدمات و پاسخگویی مناسب به تقاضای استفاده‌کنندگان موثر تر از بخش دولتی می‌داند.

نتایج تحقیق حاکی از آن است که رابطه معنا داری بین خصوصی سازی و رضایت سرمایه‌گذاران (سود آوری) در ورزش مازندران وجود دارد. خصوصی‌سازی در ورزش باید به سمتی حرکت کند که با افزایش درآمد برای سرمایه‌گذاران و سایر افراد ذی نفع همراه باشد. افزایش درآمد و ایجاد شغل می‌تواند رضایت افراد در کار را در بخش خصوصی افزایش دهد. این موفقیت شاید به واسطه کنترل و نظارت بخش خصوصی توسط دولت و مسئولین ذی‌ربط می‌تواند بهبود یابد و البته انتظارات بیش از حد سرمایه‌گذاران در میزان درآمد حاصل در سرمایه-

گذاری در بخش ورزش باید کاهش باشد. این موضوع این نکته را تأکید می‌کند که مدیران و روسای هیاتهای ورزشی بر نقش خصوصی سازی در رضایت این قشر سرمایه‌گذار توافق نظر دارند. نتایج تحقیق حاضر با یافته های سلیمی و همکاران (۲۰۱۲)، سبحانی و همکاران (۲۰۱۲) همخوانی دارد، ولیکن نتایج تحقیقات ابراهیمی (۱۳۸۹)، به نظر می‌رسد با توجه به حرکت و سیاست دولت و تمایل آن به واگذاری امور به بخش خصوصی و خودگردان کردن بخش‌های غیرکارآمد برای کاهش بار مالی و کم کردن هزینه‌های دولت، وجود قوانین سخت و بازدارنده در امر سرمایه گذاری، با نتایج تناقض دارد.

رابطه معناداری بین خصوصی سازی و تسهیلات مالی دولت به بخش خصوصی در ورزش وجود ندارد. خصوصی سازی در ورزش باید بتواند مشکلات هیأت‌های ورزشی را حل نموده و با اجاره اماکن ورزشی به بخش خصوصی از مشکلات مالی آنها بکاهد با افزایش سرمایه‌های مالی هیأت‌ها آنها می‌توانند در رسیدن به اهداف خود موفق شوند و این مهم فقط در سایه برنامه-ریزی دقیق و هدف مند در واگذاری اماکن ورزشی به بخش خصوصی امکان پذیر می‌باشد. در صورتی نتایج بدست آمده از نظر آزمودنی ها نشان دهنده عدم موفقیت این طرح در راستای کمک به هیأت‌های ورزشی استان از لحاظ مالی می‌باشد. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات گلستانی و همکاران (۱۳۸۸)، ابراهیمی (۱۳۸۹) هم‌خوانی دارد، ولیکن با تحقیق مرادی (۱۳۸۴)، مبنی بر دادن امتیاز بانکی به بخش خصوصی، عامل موثر یا موثرترین عامل در افزایش سرمایه گذاری بخش خصوصی همخوانی ندارد.

نتایج حاصل از یافته‌ها نشان می‌دهد رابطه معناداری بین خصوصی سازی و کارایی سالن‌های ورزشی وجود دارد. از این رو می‌توان گفت که خصوصی سازی عامل موثری بر کارایی سالن‌های ورزشی از دیدگاه مدیران و روسای هیات‌های ورزشی استان مازندران می باشد. علت چنین تاثیری، توانایی مکان ورزشی در جذب نیروی انسانی کارآمد، استفاده بهینه از اعتبارات و امکانات، تنظیم برنامه های همراه با نوآوری، انسجام بین افراد و ... می باشد. این یافته ها با نتایج مرادی (۱۳۸۴)، پهلوان (۱۳۸۸)، هادیان و همکاران (۱۳۹۰)، بای و همکاران (۲۰۰۸) همسو می باشد. این محققین، دلایل تاثیر مثبت خصوصی سازی را کاهش هزینه ها، استفاده بیشتر از ظرفیت های مجموعه، ترکیب بهینه تولید و کاهش قیمت ها و افزایش سود، بهبود کیفی نیروی کار، رشد تکنولوژی، افزایش سهم مجموعه، افزایش سرمایه گذاری، وجود اصلاحات و بهینه سازی منابع ورزشی، دادن امتیاز بانکی و به دنبال آن افزایش سرمایه گذاری، انتخاب تکنولوژی جدید، کاهش تعداد کارگران، استفاده مناسب از منابع، می دانند. ولیکن نتایج با یافته های طیب نیا و همکاران (۱۳۸۳) غیر همسو می باشد. می‌توان گفت نبود نیروی

ماهر، نبود مدیریت کارآمد و دوره دیده و وجود موانع خصوصی سازی و نیاز برای اصلاحات ساختاری را از عوامل نتایج نامناسب خصوصی سازی می‌دانند.

از دیگر نتایج حاصل از یافته های تحقیق وجود رابطه معنا داری بین خصوصی سازی و اثربخشی سالن های ورزشی است. این یافته ها با نتایج مرادی (۱۳۸۴)، پهلوان (۱۳۸۸)، بای و همکاران (۲۰۰۸) همسو می باشد. ولیکن با نتایج طیب نیا و همکاران (۱۳۸۲) غیر همسو می باشد. به نظر می‌رسد علت این مهم الزام مدیران و مسئولین به برنامه ریزی و هدف گذاری، توانایی تامین امکانات، اجرای دوره های آموزشی برای کارکنان، دقیق تر شدن اهداف مجموعه و ... می‌باشد.

نتایج حاصل از فرضیه ها نشان داد رابطه معنا داری بین خصوصی سازی و کیفیت خدمات سالن های ورزشی وجود دارد. از این رو می‌توان گفت خصوصی سازی عاملی موثر بر کیفیت خدمات سالن های ورزشی می باشد که علت آن افزایش برآورده کردن انتظارات مشتریان، افزایش وفاداری و اعتماد مشتریان، امکان دسترسی در ساعات مختلف رضایت از ویژگی های محیطی و ... می باشد. نتایج با یافته‌های پهلوان (۱۳۸۸) همسو می باشد و این محققین رفتار مناسب مدیران را در بهبود کیفیت خدمات موثر می‌دانند.

در نهایت نتایج آخرین فرضیه بیانگر رابطه معنا داری بین خصوصی سازی و رضایت مشتریان سالن های ورزشی است. از این رو می‌توان گفت که خصوصی سازی عامل موثر بر رضایتمندی مشتریان سالن های ورزشی در سطح استان مازندران از دیدگاه مدیران و روسای هیات های ورزشی می‌باشد که علت این تاثیر، بهبودی وضعیت بهداشتی محیط، تلاش در نظر خواهی از مشتریان، اقدام فوری در رعایت نظرات کارکنان و مشتریان، تناسب شهریه با ارائه خدمات و ... می باشد. این یافته ها با تحقیقات پهلوان (۱۳۸۸)، بای و همکاران (۲۰۰۸) همسو می‌باشد که علت آن وجود تحصیلات و مقبولیت فرصت های آموزشی کارکنان می‌دانند. از سویی نتایج با یافته های ابراهیمی (۱۳۸۹) غیر همسو است چرا که بیان می‌کند به دلیل وجود موانع خصوصی سازی، افراد از خصوصی سازی رضایت خاطر ندارند.

با توجه به نتایج بدست آمده مبنی بر تأثیر خصوصی سازی بر بهبود مدیریت و ارتقای خدمات-رسانی پیشنهاد می‌شود مسئولین ذی‌ربط ترتیبی اتخاذ نمایند تا با ارایه دوره‌های آموزشی برای مدیران مشغول به کار در بخش خصوصی روش های مدیریت علمی و ارائه خدمات در آنها بهبود و کیفیت بخشند. همچنین با توجه به رضایت مشتریان باید برنامه‌ای اتخاذ شود تا بر اساس آن در هزینه‌های پرداختی مردم برای ورزش با توجه به تورم موجود در سطح جامع کاهش یا ثابت باقی بماند. همچنین تمهیداتی مبنی بر استفاده از امکانات ورزشی در حد بسیار مطلوب برای

افزایش رضایت مشتریان باید مدنظر قرار گیرد. ایجاد خدمات مناسب تر مانند فضای با نشاط‌تر، افزایش برخورد احترام آمیز کارکنان، برنامه ریزی دقیق اهداف مکانهای ورزشی و شرایطی از این قبیل برای افزایش بهره‌وری مجموعه‌های ورزشی در نظر گرفته شود.

منابع

- . Ahmadvand MR. . Analysis of privatization and economic, social and cultural trends during the first Five Year Plan, c . Management Faculty of Tehran University. (Persian).
- . Amiri M. Nayeri S. Safari M. Delbari Ragheb F. . Media and private sector participation in sports development, human sciences Journal of Communication Research, (), - . (Persian).
- . Anibal Insfran Pelozo, J., . "Privatization in Paraguay: some lessons," The Quarterly Review of Economics and Finance, Elsevier, vol. (): - .
- . Bai C. et al. . How does privatization work in China?. Journal of Comparative Economics, , - .
- . Ebrahimi E. , Privatization policy and the problems of sport managers of Mazandaran province in physical education, physical education management master's thesis, Islamic Azad University of Tehran. (Persian).
- . Ehsani M. Amiri M. Qarekhani H. . To develop a comprehensive system of Professional Sport, Sport Management Studies, , - . (Persian).
- . Falihi N. Morovat S. . A System Dynamics Approach to Privatization through Stock Market and Economic Growth in Iran. The Economic Research, (), - . (Persian).
- . Golestani S. . The privatization of obstacles in Iran, master thesis Economics and Management, Urmia University. (Persian).
- . Gustafson, T.F. & Mclean, D., . An Empirical analysis of the privatization of public Golf courses in the three major United States cities. SYMPOSIUM ON LEISURE RESEARCH- NATIONAL RECREATION AND PARK ASSOCIATION, P .
- . Hadian H. et al., , Privatization role in enhancing athletic performance Semnan province, National Conference on Privatization in Iran, Islamic Azad University of Semnan, P - . (Persian).
- . Honari H. . Define and design information system model and system efficiency of human resources in physical education, sports federation elected National Committee, Tarbiat Modarres University. (Persian).
- . Jarge M. Shabanibahar R. Jarge M. , Iran's development strategies for the privatization of football clubs swot model and proposing a model, National Conference on Privatization in Iran, Islamic Azad University of Semnan, P - . (Persian).
- . Moradi B. . The dimensions of privatization and its impact on private sector investment, promote information Journal of Political Economy, Institute for Information, (), . (Persian).
- . Pahlevan, SA. . Impact of privatization on efficiency, indoor swimming pools in Mashhad look enforcement agents and customers, Sport Management master's thesis, University of Mazandaran. (Persian).

- . Razavi SMH, . The field of privatization and the development of sports in the minds of the managers of Physical Education, Sport Science Research, (), - . (Persian).
- . Salimi M. et al. . Prioritization of the Factors Effecting Privatization in Sport Clubs: With AHP & TOPSIS Methods - Emphasis in Football. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, (), - .
- . Sink, S. (). Productivity management. John Willy & Sons. pp: .
- . Sobhani A. et al. . Identification and Prioritizing the Effective Factors of Absorption s Investment in Sport by Private Section. International Journal of Sport Studies, (), - .
- . Talebpour M. Honari H. Ramezani M. . relationship between organizational health and effectiveness at the Faculty of Physical Education and Sport Sciences of Tehran universities Sport Management Studies, , - . (Persian).
- . Tanani M. Madahi F. . Obstacles Privatization in Iran, National Conference on Privatization in Iran, Islamic Azad University of Semnan, P - . (Persian).
- . Tavakoli S. . Compared to managers of government and non-government views privatization exercise on barriers Qom, MA thesis, Shomal University. (Persian).
- . Tayebnia A. Et al. . Compare the performance of public and private sector investment in Iran in the period - , Management and Planning Organization. Scientific journal promote the program and budget, (), - . (Persian).
- . The whole country budget law, . (Persian).
- . Zamiri A. Raygan P. . The privatization process and obstacles in Iran and the world, National Conference on Privatization in Iran, Islamic Azad University of Semnan, P - . (Persian).
- . Zolaktaf V. , the need to transfer a major part of sports to the private sector, the Iranian Students News Agency (ISNA). (Persian).